

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

○ Нам улууһун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

БЭБЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

Ааспыт нэдиэлэ бээтинсэтигэр уонна субуотада нэһиликтэр баһылыктара Ил Дарханы кытта көрсүһүүлэригэр кризисинэн сибээстээн урукку өттүгэр 250 төбөҕө тийэ хотонор тутуулар эбит буоллахтарына, билигин 120 төбөтөн улаатта суохтааҕа бэлиэтэммит. Оттон тутуу министрэ В. Кулакова социальнай объектары тутууга ахсаан өтүнэн аччатыы барыаҕа диэбит.

Тутуу эйгэтигэр олорор дьиэни тутууга Мэнэ-Хаҥалас уонна Сунтаар улуустара инники күөҥнэ буолбуттар. «Ветхое жилье» программалан быйыл 111 киһи сана дьылэммит. Инникитин өссө да бу программаҕа үлэ барыаҕа.

КСК директора С.П. Ядрихинской билигин 30,5 штаттаах үлэ саҕаламмытын, нэһилиэнньэ Саҥа дьылга диэри үгүстүк сылдыбытын кэпсээтэ. Спорт министрствотун сэбиэтигэр улуус баһылыга нэһилиэнньэ КСК-га сылдырыгар төлөбүрү урукку таһымыгар хааллары туруорсубут.

Улуус дьаһалтатын ааспыт 2014 с. отчуотун чэрчитинэн «День открытых дверей» тэрээһингэ пенсионнай, социальнай харысхал, МФЦ, опека уонна попечительство, КДН, ыччаты психологической өйбүл киинэ, «Сахамедстрах», ветераннар сэбиэттэрэ о.д.а. сулууспалар кыттыбыттар. Арбынга 25, Көбөкөҥнө 260, Фрунзега 5, Түбүбэ 65, Хатырыкка 130, Модукка 156, Бөтүҥнэ 35 киһи кэлэн араас сүбэни ылбыттар.

Улуу Кыайы 70 сылынан сибээстээн сорох нэһиликтэргэ ветераннартан 150 солк. харчы хомуйан өйдөбүннүк мэтээллэри тарҕаппыттар. Онуоха ветераннар сэбиэттэрин председателэ С.Д. Кобякова бу акцияны ханнык эрэ общественнай тарилтэ ытыгарын эттэ, оттон РФ, республика өтүттөн өйдөбүннүк бэлиэлэр, мэтээллэр анал балаһыанньанан ылыллан ветераннарга бэриллэхтээх, улуус дьаһалтата эмиэ маньык бэлиэлэри олохтуур былааннаах.

Аукционнарга үс сыллаах анал былаан оноруллуохтаах. Маньаха поселениелар сайаапкаларын биэрбиттэр, сорох учреждениелар оноро иликтэр, онон муниципальнай тарилли иһинэн тарилтэлэр тохсунньу 30 күнүгэр диэри бу сайаапкаларын түһэрэ охсуохтаахтар.

Улуус баһылыга А.П. Атласов үтүө дааталар умнуллубаттарын туһугар уонна улуус историятыгар сана тыны киллэрэр соруктаах бэлиэ дааталары уонна биллилээх дьоммут үбүлүөйдэрин барытын сааһылаан анал таһаары курдук онорор наадатын бэлиэтээтэ. Ол курдук, улуус историятыгар биллэр суолууни хаалларбыт И.Н. Прядезников быйыл төрөөбүтү 130 сыла, биллилээх олонгочут Сивцев — Дьикти Бытык эмиэ төгүрүк үбүлүөйэ ыы мунугар кэлэн биллэллэрин курдук буолуо суохтаах диэтэ.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

Улуус дьаһалтата отчуоттуур

Тохсунньу 23 күнүгэр Модукка улуус дьаһалтатын отчуотугар 100-чэ киһи кэлбит. Отчуоттуу кэлбит дьон маҥнай утаа үөрэ санаабыттар арыый атын өттүнэн эргийэн табыста. Улуус баһылыга А.П. Атласов чаас агардаах отчуотун кэнниттэн мустубут дьон ыйытыларынан көмөн кэбистилэр. Ол быһыгар хатыылаах соҕус ис хоһоонноох туоһулаһылар да суох буолбатахтар.

эрэ аакка барбыттар. Тэрлэтэ ханнык да тэрээһин, методика о.д.а. көмө мэлигир. Түмүгэр туох баар буруй-сунҕа чугас баар учредителгэ — «Нам улууһа» МТ дьаһалтата — сонноммут курдук балаһыанньа үөскээбит. Билигин тэрлэтэни монкуруутунан биллэрэн ис тутулун төрдүттэн уларытар үлэ ытыллыахтаах.

Иккис өрүтүнэн модуттар уруккуттан туруорсар детсадтарын тула кэпсэтии турда. Кыр-

нэһиликтэргэ хайыста дуо?» диэннэргэ итинник буолбатаһын төһө сатанарынан, хайдах баарынан быһааран биэрдиэр.

Үчүгэй өттүн аһыннаахха, быйыл модуттарга водопровод тардытын үлэтэ барыахтаах, улуус иһинээҕи рейсовый автобус бөһүөлөк иһинэн сылдыр буолбута дьонно эргиччи туһалааһын аһыннылар.

БӨТҮҢ. Улуус дьаһалтата отчуоттуур мунһаҕар 38 киһи кыттыыны ылла. Бу нэһиликтэ-

ОЛОБУ ТУПСАРЫАХХА, САЛГЫҮ ҮЛЭЛИЭХХЭ

Хара ааньттан «Тунал» айдаана күөрэйдэ. Модуттар улуус хаһыатыгар Саҥа дьыл кэннэ үлэһиттэр хотонно тийибэккэ туораттан кэлэн дьонно үлэлээбиттэрин туһунан үлүннэриилээх иһитиннэри тахсыбыт диэтилэр. Онуоха маньык быһы-майгы чаччы баара диэн ыспараапкалаһы кэнниттэн ким да сагарбата.

Дьингэр, «Туналга» кэлбит «көмүс ынахтар» туһунан айдаан Россия таһымыгар тахсыбыта, ол курдук, оччолорго «Росагролизинг» хотуна Е. Скрынник улахан коррупционнай бырайыагы тобулан бюджет харчытын угаханас хаамтарбытын, хас да холубунай дьыала тэриллибитин туһунан киин хаһыаттарга, интернеткэ балаҕа сииһили тахсыбыта. Ол аата хара ааньттан бу бырайыак бюджет үбүн «распилга» таһаарар курдук толкуйдэммит диэххэ сөп.

Мин коллегаларбын, атын улуустар редактордарын, илдэ «Туналга» күн аһара сылдьан турардаахпыт, ити 2011 сылга этэ. Онно нэһилээ аһылы тулар барахсаттар бары кэриэтэ сүрэх ыарыылаахтарын, таһырдыа мэччийэ тахсар да кыаҕа суохтарын, эрэннэрибиттэрин курдук 7-8 тыһ. л үүтү биэрбэттэрин о.д.а. үлэһиттэр сонньуа кэпсээбиттэрэ. Аны туран, тигээрдээтэһинэн отой да тагаралыыр туруктаах эбиттэр. Ити аан маҥнайгыттан сатамньыта суох бырайыак үөһэттэн соннонон кэлбитэ түмүгэ маньык буолан табыстаҕа.

Бастаан утаа «Росагролизинг», кэлин «Туймаадализинг» бу «Тунал» учредителлэрин быһытынан ааттаналара, кэлин тиһэбэр бэйэлэрин төрөспүт тэрлэтэлэриттэн үбү сүптү эмэр

дьык, сэбиэскэй саҕаттан Модукка таас, аныгылыы бырайыактаах, мун саатар типовой биир да объект тутуллубатаҕа. Ол кэннэ былаас уларыан 5 дьаһалта утуу-субуу үлэлээбитэ даһаны модуттарга суовун курдук суох. Дьэ, ити курдук, кутургуйаҕа тэҥнээх кыһалҕа буһан-хатан бу отчуокка кэлэн тоҕо барбытын курдук өйдөннө. Билигин улуус дьаһалтата хас эмит уонунан сыл быһаарыллыбата кыһалҕалары олохтотун сүгэн отчуот «ортонон» сыаналанна, мөлтөх диэбэтэхтэригэр баһыыба курдук.

Дьон-сэргэ бу тула хатыылаах тыл-өс эппиттэригэр туох да омчуолаһын суох, киһи эрэ кыһыйар-абарар суола. Ол эрэри сүүһүнэн киһи кэлэн тылын-өһүн тигээдибэтэ, санаатын аһаастык эппитэ инникигэ эрэллээһин көрдөрөр. Онон билигин улуус дьаһалтата, чуолаан баһылык А.П. Атласов, 2016 сылга аныгы технологиянан, кылгас болдьоххо детсад тутанардаһына, ону тэнэ «Тунал» туманьыгыт балаһыанньатыгар дьэнкэрдии табыстаһына «үчүгэй» да сыананы биэрэхпит диэн эйэ-дэмнээхтик араһыстыбыт.

Ити быһыгар аһардас «Тунал» уонна детсад эрэ ахтылыбата, мунһаахха кэлбит дьон сана оскуоланы туруорустулар, тыа сиригэр ыччаты хайдах олохтоохха сөбүгэр, экономикай өттүнэн үөрэхтээһини сөргүтэргэ, сир үлэтигэр кооперативы тэрийэргэ, элбэх оту ылар инниттэн өртөөһүнү тэрээһиннээхтик ытыгарга санааларын эттилэр.

Политика да таарылынна, ыйыты курдук «улуус дьаһалтатыгар республика өттүттэн хаһыс сыһан баар дуо?», «үлэ-хамнас, үп, тутуу үксэ соҕуруу

кэ улахан кыһалҕанан оскуола дьыэтэ эргэрибэтэ, детсадтара аварийнай туруктааһынан сабыллан оскуолаҕа баран кыттыһан, кыбыллан үлэли олоролло-ро буолбут. Ол эрэри бөтүннэр уопсай балаһыанньаны бэркэ диэн биллэлэр, балаһыанньа көнөрүгэр эрэллээхтэр. Уонча араас ыйытыларга кыра-улахан кыһалҕалар, сороҕо нэһиликтэ да иһинэн быһаарыллыан сөптөөх боппуруостар иһилинилэр, сөптөөх хоруйдар бэрилиннилэр.

Кэпсэтиигэ 3 киһи кыттыыны ылбытыттан бары дьаһалта үлэтин үчүгэйинэн сыаналааннар куоластааһынга «үчүгэй» диэн сыана турда. Отчуот иннинэ урукку өттүгэр «биһирибит», «биһирээбэппит» диэн судургу критерийдэринэн сыана бэриллэр эбит буоллаһына, быйыл «үчүгэй», «орто» уонна «мөлтөх» диэнтэн биһирин талыахтаах балаһыанньалара олохтоммут. Онон улуус дьаһалтатыгар инники өттүгэр саба тарыйан буолбакка дьиннээх сыанабыл бэриллэрэ үлэҕэ сөптөөх ыйынньык буолуоҕа дии саныбын.

Бу икки нэһиликтэргэ буолан ааспыт отчуоттарга дьон-сэргэ биһи кэрэхсии бэлиэтээтэ. Ол курдук, отчуот иннигэр улуус киһини араас хааччылар тэрлэтэлэрэ, ол иһингэр пенсионнай, социальнай харыстабыл, МФЦ, КДН, опека уонна попечительство, ыччаты психологической өттүнэн өйүүр киин, «Сахамедстрах», ветераннар сэбиэттэрэ тийэн нэһилиэнньэҕэ приемнай чаастары тэрийбиттэрэ олус үчүгэй диэтилэр, инникитин да маньык сонун тэрээһиннэр баар буоллуннар диэн баҕа санааларын эттилэр.

В. ГАВРИЛЬЕВ

Улуу Кыайыга — тус кылааппытын!

УЙАММЫТ-ХАТАММЫТ БИЛЛЭР КЭМЭ

Биһиги, пенсионнай управление коллектива, улуус ветераннарын сэбиэтэ нэһилиэнньэ ыңгырытын билсэн уонна дүүлүлэһэн баран Улуу Кыайыны фондатыгар икки күннээх хамнаспытын кыттыһарга биһир санааҕа кэлибит.

Билигин 70 сыл анараа өттүгэр сэбиэскэй норуот фашизмы урухсалаабыт, Улуу Кыайыны ситиспит түгэнэ хаһаангытааҕар даһаны суолтата улаатар кэмэ үүннэ. Ол курдук, Украинаҕа былааска арҕаа дойдуну ускайдааһыннарын норуоту утары режим олохтонно, маны сөбүлэспэтэх илин регионнары харса-хабыра суох сэриилээһин салҕанар. Киһи дьиксинэрэ, Аҕа дойду Улуу сэриитигэр фашистарга хос монноох буолбут бандеровецтар, УПА састаабыгар карателларын сулууспалаабыт, эйэлээх нэһилиэнньэни кырыктаахтык кыргыбыт сиэхситтэр национальнай геройдарынан ааттаналлар.

Мань тэнэ АХШ-ка, Европаҕа иккис аан дойду сэриитин түмүктэрин хаттаан көрүү, токурутуу салҕанар. Ол курдук, Польша салалтата сирдээҕи аадтан — Освенцимтан — ордубут дьону аһардас украинецтар босхолообут курдук сыана биэрэн, дьиннээх кыайыт элбэх национальностоох Россия баһылыгын мань бэлиэтээһингэ ыңгыратылар даһаны. Ол аата төһө даһаны 70 сыл ол өрөгөйдөөх ыам ыйыттан тэйдэрбит даһаны тус көнүлбүтүн, Улуу Кыайыбытын көмүскүүргэ күһэллэбит. Ол аата аныгы үйэҕэ сорохтор патриотизмы, бэйэ исторياتын албан ааттаах кэрдиистэрин урукку үйэ хаалыннаҕа диэбиттэрин иннигэр дойду, сударыстыба быһытынан үтүө үгэстэрибитин илдэ хаалар санаабытын ыһыктыбакка бар дьоммутун, чуолаан ыччашытын, Ийэ дойдуга бэриниллээх буолууга иити үлэтигэр саҥа тыны киллэриэхпитин наада.

Ол иһин «тылтан — дьылаҕа!» диэн санааттан биһиги Улуу Кыайыны фондатыгар тус кылааппытын киллэрэн туран улуус бары тэрлэтэлэрин, учредениеларын маньык быһаарыһыны ыһынаргытыгар, быһаччы кыттаргытыгар ыңгырабыт!

Пенсионай фонда
улуустаағы управлениятын
коллектива

Улуус дьаһалтата отчуоттуур

Тохсунньу 22 күнүгэр улуус баһылыга Александр Атласов, дьаһалта управлениеларын, отделларын уонна улуус тэрилтэлэрин салайааччыларын кытары Маймафа уонна Хатырык нэһилиэтин олохтоохторугар улууска ытыгылыбыт бары хайысхада сыллаабы үлэ отчуотун иһитиннэрдэ.

МАЙМАФА. Улуус дьаһалтатын отчуотун истэ, долгутар бошуроостарын туруорса, этэр санааларын тириэрдэ, улуус дьаһалтатын сыллаабы үлэтин сыаналы 20-чэ киһи кэлбит. Олохтоохторго бастаан «Нам улууһа» МТ баһылыга А.П. Атласов сыллаабы үлэ түмүгүн туһунан иһитиннэрдэ. Иһитиннэриитигэр наар үчүгэйи, туолбут эрэ былааны, үлэни буолбакка ханнык былаан, үлэ тобо сиппэтэбин чопчу биричиинэтин ыйан туран, онно

быт буоллар ынах-сүөһү иитэн, элбэтэн дохуоттаныа этибит дьээн этэн туран, саас эрдэттэн, күһүн хойукка диэри, эбэтэр кыһыннары үүтү туталларын туруорустулар. Оскуола-сад директора Дмитриев А.Г. улууспутугар патриотической өй-санаа күүһүрбүтүн, сайын 6-с спортивной Оонньуулар үрдүк таһымнаахтык ытыгылыбытын, улуус нэһиликтэрэ тупсубуттарын бэлиэтээн туран, сылын аайы тохтоон ыһыллан-тобуллан хаалбакка куруутун бу курдук тэрээһиннээхтик олоруохха дьээн баҕа санаатын тириэртэ. Уонна Маймафага газ кирибитэ 10-ча сыл буолбутун бэлиэтээн туран оскуола-сады билигин да «былыргылыы» чоһунан оттон олороллорунан, оскуола-сад халлаан тымныйдагына тэбистэнгэ тымныйарынан саҥа котельнай тутулла охсон газка

нэһилиэти уматыгынан (ГСМ) хайдах хааччылары, Салбаннар иитэр племенной сылгыларын дохуота хайдабын, үүт туттарытын, суол оҥоһуллуутун, автотобус сырытын туһунан ыйытыбылары хамафатык биэрдилэр.

Олохтоохтор нэһиликтэрэ, улуустара сайдарын, тупсарын туһугар араас элбэх этиилэри эттилэр. Ол курдук, хас да олохтоох кырдыаҕастар уонна участковой балыһа сэбиэдиссэйэ Баишева З.В. нэһилиэккэ туһалаах саҥа сырдык, ыраас, сылаас балыһа тутуллубутун бэлиэтээтилэр уонна физиокабинет штатын сарбылларын утаралларын биллэрдилэр. Ону таһынан, үчүгэй көстүүлээх саҥа балыһа күрүөтэ суох турар, онон өссө тупсарыгар күрүө оҥоһулларыгар туруорустулар. Икки этээстээх таас дьыаҕа олоруоччулар бэлиэтииллэринэн, бу дьыа рекона олох быстар мөлтөбүн, саҥа

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Улуус дьаһалтатын отчуота 8 нэһилиэккэ ытыгылынына. Тута бэлиэтиги баҕарылар — саамай ыарахан балаһыанна Модут нэһилиэгэр баара эрдэттэн биллэрэ, манна уонунан сылларга тутуу ытыгылыбакка, атын даҕаны программалар үлэлээбэккэ, эбитин «Тунал» хаһаайыстыба үп өттүнэн балаһыаннага олус ыраан, ол түмүгэр ликвидация баарын курдук дьаһал олохтонон, уопсайынан нэһилиэни санаата түспүтэ өйдөнөр. Көрсүһүү түмүгэр 2016 сылга бу нэһилиэк кыһалчаларын приоритетнай сорок быһытынан быһаарарга дьээн түмүккэ кэллибит.

Отчуоттар быыстарыгар Дьокуускайга элбэх көрсүһүүлэр, кэпсэтиилэр буолулар. Ол курдук, правительство председателин солбууааччы В.В. Омуканы кытта Үөдэй, Граф Бизэргэ-Кыһыл Дэриэбинэ даамбаларын эбии бөһөгөтөр үлэлэргэ үбүлээһинин кэпсэтиим, бопуруос быһаарылларыгар үлэлэниэх буолан эрэннэрдэ. Доруобуйа харыстабылларын министр А.В. Горохов кытта Партизанга урут үлэлээбит кырдыаҕастар балыһаларын аныгы балаһыаннаһан «Система раннего восстановления» дьээн ааттанан манна 7 штат көрүллэн барыта табылынабына Улуу Кыайы күнүн иннигэр үлэлэтэргэ кэпсэти барда.

А.В. Павлов кытта Намга гаас утаҕын иккис учаратын тардыга АГРС (автоматическая газораспределительная станция) билигин турар сириттэн 650 м арҕаа диэки көһөрөргө кэпсэти барда, манна үбүлээһин чааһыгар уустуктардаах. Урукку бырайыагынан 300 м көһөрдөхкө улуус киинэ салгыы кэнтиригэр харгыс буолуон сөп. Предпринимательство министрин бастакы солбууааччы А.П. Самсонов кытта көрсүһүүгэ Предпринимательство сылынан сибээстээн республикага балаҕа үп көрүллэрин туһунан эттэ уонна республикага 8 бизнес-киин тутар былааннаахтарын билиһиннэрдэ. Маныаха предпринимательствога координационной сэбиэппит бу бырайыак балаһыаннаһаларын, ирдэбиллэрин үөрэтэн суһаллык быһаарыны ылынарыгар соруудахтаата.

Үп министр В.И. Максимов кытта 2 Хоустаах нэһилиэтин мыраан үрдүгэр көһөрүүгэ правительство уурааҕын таһаарар туһунан кэпсэтиим. Урукку боротокуолга доруобуйа харыстабыла үөһэ участковой балыһаны аһыга сөбүлэспэтин биллэрибит, онон бу өттүнэн элбэхтик үлэлэһэрибит эрэйиллэр.

Александр АТЛАСОВ

Улуус нэһиликтэригэр

СЫЛ БАСТЫН ВЕТЛЕЧЕБНИЦАТА

1. Хаһаайыстыбага инфекционной ыары утары үлэ. Вакцинацияны ытыгы.
2. Сүөһү, сылгы көнһүнэн өлүүтүн суох оноруу.
3. Минеральной брикеттэри онорон атыылааһын.
4. Сырдатар-маассабай үлэни тэрийии (ыт, куоска иттигин бэрээдэктиир үлэ, үүт туттарааччылары кытта бэсидэ уода.).
5. Нэһилиэнибэ өйдөтөрсөртөр үлэни былааннаахтык ытыгы.
6. Төлөбүрдээх өгөттөн киирэр үбү-аһы сөптөөхтүк туһаны, медикаментарны атылаһы.

- Эйигин кытта кимнээх үлэни сылдьалларый?

- Ветеринарнай быраас Ксеиофонтана Анна Михайловна, ветфельдшер Иванова Мария Константиновна. Эмиэ үлэлэригэр бэриһиилээх, уопуттаах үлэһиттэр. Ону таһынан Никольская ветпунун холбообуттара. Онно Корякина Вероника Анатольевна сэбиэдиссэинэн, Иванова Галина Васильевна ветбырааһынан үлэһиттэр. Икки бөһүөлгө хабаан ветеринарнай сулуоспаны ытыгыт. Былааннаах профилактической үлэ бары көрүнүн толору оноробут.

- Онтон барыта эри-дэхси буолбакка, туох эмэ проблема баара буолаарый?

- Нэһилиэнибэ киэн, сүөһү аччааһына тохтоото, сылгы элбиэр. Үлэбит ыарахан, түбүкпүт элбэх, онно хамнаспыт эппиэттээбэт. Манна болгомото ууралларыгар туруорсабыт.

- Матрена Иннокентьевна, кэпсэниң иһин махтал. Бар дьон туһугар үлэһит өрүү да ситиһилээх буоллун!

М.Г. ВИНУКОВА, Хамафатта

салгыы хайдах үлэни ытыгы эттэ. Ол кэнниттэн улуус депутаттарын сэбиэтин председателэ И.Р. Попов 2014 с. ытыгылыбыт депутаттар үлэлэрин туһунан иһитиннэрдэ. Олохтоохтортон улуус баһылыгар да, тэрилтэлэр салайааччыларыгар да араас ыйытыгылар киридилэр. Ол курдук, Намтан тахсыга баар 5 №-дээх АЗС үлэтэ тохтоулар сураһын, сайын Хатырыкка диэри оҥоһуллубут суол хаачыстыбата мөлтөбүн уонна кырааһына бэлиэтээн туран суол хаһан тупсарын, нэһиликтэригэр хаһан МФЦ дьыэтэ тутулан саҕаланарын, «Эрэл» ТХПК төһө дохот киллэринэрин, саҥа үүт таһар массына хаһан ылаалларын, Модукка баар «Тунал» б/х көрөр-истэр боруда сүөһүлэрэ инникитин хайдах буоларын, ФАП тымныытын этэн туран котельнай хаһан гаһынан оттуларын, быйыл Россияга предпринимательство сылынан биллэриллэбитинэн туох үлэлэр ытыгылыларын, нолуогар туох уларыты киирэрин, герфорд борудалаах сүөһүлэр дьылҕалара ханна тийбитин, олохтоох телевидение тобо биһиги улууспутугар тахсыбатын, Атамайга тутуллубут ферма тобо тутуллубакка турарын туһунан ыйытыгыластылар.

холбоно охсорун туруоруста. Маймафа баһылыга от үлэтин былаана хайдах да гынан туолбатынан былааны өссө көрөн чингэтэн биэрэллэригэр көрдөстө (урт оҥоһуллубут былаанынан сылдыар, билигин оттонор ходуһа аҕыйах, сирбит кыра дьээн бигэргэтэр) уонна нэһилиэк 100 сылын бэлиэтээри бэлэмнэнэллэрин иһитиннэрдэ. Онуоха диэри бары түмсэн тутулла турар спорт сааланы үлэҕэ киллэрэрибит буоллар дьээн баҕа санаатын этиитинэн отчуот түмүктэннэ. Отчуоту истэ кэлбит дьон улуус дьаһалтатын үлэтин 100% «үчүгү» дьээн сыналаатылар.

ХАТЫРЫК. Спорт саалаҕа 90-ча киһи тобуоруна мустубут. Улуус баһылыгы Александр Атласов уонна улуус депутаттарын сэбиэтин председателэ Иван Попов отчуоттарын кэнниттэн тэрилтэлэр салайааччыларыгар үгүс ыйытыгы кирирдэ, элбэх этии этилиннэ. Ол курдук, олохтоохтортон сүрүннээн ынах-сүөһү ахсаана тобо аҕыйаһын, быйыл литература сылынан суруйар дьобурдаах дьонго туох көмө оҥоһулларын, кинигэ таһаарытыгар улуус өттүттэн туох көмө оҥоһуллуон сөбүн, тыа хаһаайыстыбатын хайысхатынан төһө киһи субсидияны туһанан дьыа-уот туттубутун, Хатырык нэһилиэгиттэн бу программага кирибит дьон баар дуо дьээн, искусственай сизмэлээһин үлэтэ төһө ытыгылыбытын, түргэн интернет ситимэ улууспутугар хаһан кэлэрин, Партизан нэһилиэгэр геронтологической киин аһылыгытын туһунан, доруобуйа харыстабылын үлэһиттэригэр тобо штаты сарбыы барарын, Атамайга тутуллубут хотон тобо үлэлээбэккэ турарын, ол хотону Хатырык бааһынай хаһаайыстыбалара туттуохтарын сөп дуо дьээн,

туруорбут ааннара суулла турарын эттилэр. Оскуола директора территория хаба ортотунан ити тэр трасса ааһарынан туох да эбии площадка оҥоһуллубатын этэн туран, бу ититэр трассаны күрүө кытыгытын ытталларын көрдөстө. Оччоҕо оскуола территориятыгар спортивной площадка уонна сквер оноруу этибит дьээн баҕа санаатын эттэ. Детсад сэбиэдиссэйэ Зыровна Е.С.: детсад улахан айан суолун кытыгытыгар турарынан оҕолору таһыга сэрэхтээһинэн суолга суоппардар бытааралларыгар анаан искусственай мэйэй (лежачий полицейский) онороллоругар уонна детсад олбуорун «Анти террор» программага киллэрэн ситэрэллэригэр баарда. Сыннаһалаҕа кииннэрэ хаарбах туруктаах буолан салылыбыт, онон МФЦ тутуллубутун былаана түргэтиирин сыннаһалаҕа киин дириэктэрэ туруоруста. Пахомов Д.Д.: ходуһа ынахтары кытта биригэ сылдьан оттуубут, онон нэһиликтэргэ оттуур ходуһаны бүтэйдир үлэ күүскэ ытыгылылар буоллар дьээн санаатын үлэһиннэ. Музей салайааччыта Кириллин А.В.: 2017 сыл М.К. Аммосов үбүлүүдээх сыла, онон эрдэттэн былаан оҥоһуллуон наадатын эттэ уонна быйыл Хатырыктан төрүттээх 2 биллиилээх киһи үбүлүүдэрин бэлиэтиир сылларын тэрээһиннэри ытыгарга улуус өттүттэн күүс-көмө буолалларыгар санаатын эттэ. Хатырык нэһилиэтин баһылыга Пинигин А.М. нэһилиэккэ саҥа пекарняны тутарга улуус дьаһалтатын өттүттэн улахан күүс-көмө буоларгыт буоллар дьээн санаатын эттэ.

Отчуотка мустубут 90-ча киһи биер санаанан улуус дьаһалтатын үлэтин «үчүгэинэн» сыналаата.

С. АРГУНОВ

Киэн туттар дьоммут - биир дойдулаахтарбыт

НЬУРГУЙААНА — ДУОБАТ СУЛУҤА!

Биир дойдулаахпыт, ХИФУ инженерней-техническэй институтун студентката, ФМЖД, Россия спордун маастара Ньургуйаана Азарова ааспыт сүл бүтүүтэ юниордар, кадеттар ортолоругар классическай уонна түргэн оонньууга международнай дуобат аан дойду чемпионатыгар кыттан кыһыл көмүс мэтээллээх эргиллибит.

Кэлээт да, аан дойду чемпи-

онката Саха информационнай агенствотыгар хайдах оонньообутун туһунан кэпсээбитин аабыахха.

— Ахсынньы бүтүүтэ Польша Дабки куоратыгар международнай дуобакка юниордар, кадеттар ортолоругар аан дойду чемпионатыга ытыллыбыта. Барыта 13 дойдуттан 106 спортсмен кыттыбыта. Юниоркалар бөлөхтөрүгэр 9 дойдуттан 18 кыыс ба-

ара. Мин 16 очкоттан 11 ситиһэн чемпион үрдүк аатын ылым.

Аан дойду чемпионатыга буларын быһыытынан, биллэн турар, ыарахаттар бааллар этэ. Маннайгы түһүмэххэ полякканы кыайбытым, салгыы Санкт-Петербурктан сылдьар кыыстын очкобут тэҥнэспитэ. Үһүс түһүмэххэ монголканы кыайбытым. Бэлиэтээн эттэххэ, кини грассмейстер, «Азия оҕолоро» оонньуу призера. Төрдүс түһүмэххэ күрэхтэһии лидерэ Белоруссия спортсменкатын кытта очкобут тэҥнэспитэ. Бу түһүмэх кыайыыга эрэли аҕалдым. Оттон бастаан үс бастың эрэ иһигэр киирэр санаалаах этим. Саамай күүстээх утарылаааччыларым Белоруссия, Башкортостан кыргыттарын кытта тэҥнэспитим.

Быйыл юниордар бөлөхтөрүгэр бүтэһик сылын оонньоубун. Онон Россия сүүмэрдэммит хамаандатыгар киирэн Европа уонна аан дойду чемпионатыгар ситиһиллээхтик оонньоур былааннаахпын.

Саха дуобатын чаҕылхай сулуҥа, Ньургуйаана, баҕа санаалара туоллуннар!

СИА,

Л. НОГОВИЦЫНА тылбааһа

Ньургуйаана 2014 сылга ситиһиллэриттэн маннайгы мистэһэрин ахтар буоллаахха:

Кулун тутар 2-11 кк. Санкт-Петербург. Россияҕа бастың иһин нуучча дуобатыгар күрэхтэһиитэ — 1 миэстэ.

Муус устар 12 күнэ. Ярославль. Сүүс харахтаах дуобакка Россияҕа бастың иһин күрэххэ — 1 миэстэ.

Атырдыах ыйа. Белоруссия. Сүүс харахтаах дуобакка Европаҕа бастың иһин блицтурнирга — 1 миэстэ.

Кулун тутар 13-16 кк. «Урожай» общество. Дуобакка тыа сириң спортсменнарын ортотугар — 1 миэстэ.

Кулун тутар 9 күнэ. Международнай дуобакка сүүмэрдэммит хамаандалар турнирдарыгар — 1 миэстэ.

ХИФУ ректора Е.И. Михайлова бириһигэр ветераннар уонна ыччаттар сүүмэрдэммит хамаандаларын ортотугар дуобакка күрэхтэһиитигэр — 1 миэстэ.

Тренерэ СР үтүөлээх тренерэ М.Н. Бырдыньрова. Улууспут дуобатчытара Д.Ф. Николаев уонна И.И. Лаврентьев күүскө буолаллар.

Л. НОГОВИЦЫНА

УҺУРЭХ ТЫТТАР

Үлэ ветеранын, Саха республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитин, муниципальной сулууспа туйгунун, Нам улууһун, Түбэ нэһилиэтин Ытык киһитин **ЛЮДИНА РОЗАЛИЯ ЕГОРОВНА** 70 сандал сааһа туолбутунан «Нам улууһа» МТ, улуус депутаттарын сэбиэтин мунһааһын аатыттан истинник эбэрдэлибит!

Айылҕа барахсан Эйигин маанылаан, салайар, дьаһайар талааны утары ууммутун сөпкө туһанан, сайыннаран, дьаныардаах үлэһитин государственнай, муниципальной сулууспа эңкилэ суох 26 сыл үлэлээбитин. Эн тэрийбит «Үтүө дьыалан» тугууларга, «Чөл олох иһин» хамсааһын, Түбэ кэрэ айылҕатын харыстааһынна хайысхалаах үлэн, нэһилиэк социальнай-экономическай сайдыытыгар киллэрбит кылаатын барыта улуус, республика сайдыытын исторياتыгар кыттыһар. Баҕарабыт дьонун-сэргэн сылаас таптальгар уйдаран, эдэр көлүөнэ салайааччыларга бүгүңгүлүү үтүө сүбэһит, көмө-тирэх буола тураргар!

«Нам улууһа» МТ дьаһалтата

Күндүтүк саныыр кэргэммин, күң күбэй ийэбитин, эйэбэс эбэитин **НАЗАРОВА ДАРИЯ МАКСИМОВНА** 50 сааскын туолбут үбүлүөйдээх күңнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт күндүттэн күндү киһибитигэр баҕа санаа бастыңын, үтүө санаа үтүмэнин, түбүктээх үлэбэр ситиһиллэри, тус олоххор дьолу, кытаанах доруобуйаны! Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныын, уҕараабат болдомтон, сүбэн-аман, сылаас таптальгын иһин барҕа махталбытын тиэрдэбит. Барыбыт махтала, аймах дьонун ытыктабыла, ыччатын таптала, үөрүүтэ-ситиһиитэ, сиэннэрин минһигэс мичээрдэрэ санааһын саңдаартыңнар, үйэһин уһаттыңнар, арыаллыы-араңаччылыы сырыттыңнар! Алгыспыт үтүөтэ, санаабыт саргыта Эйиэхэ тиийиэхтин.

Эбэрдэни кытта кэргэниң, оҕолорун, күтүөттэриң, сиэннэриң

Күндүтүк саныыр саңаспытын, Саха республикатын үөрэҕириитин туйгунун, Хамаҕатта нэһилиэтин 1 №-дээх «Сарыал» оҕо уһуйаанын үрдүк категориялаах итэҕэһитин **НАЗАРОВА ДАРИЯ МАКСИМОВНА** өрөгөйдөөх үбүлүөйүнэн истинник ийэн туран ис сүрэхпиттэн эбэрдэлибит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үтүмэн үгүс үөрүүнү. Оҕолорун, сиэннэриң, аймах-билэ дьонун сылаас сыһыаннарыгар биһээн өссө да уһунук, доруобайдык олоҕо диэн алгыспытын аныбыт. Кэңчээри ыччаты иитэр үлэн өссө да силигили сайыннын, үрдүктэн үрдүк үктэлгэ дабайан ис!

Эбэрдэни кытта Поповтар, Ивановтар, Захаровтар

Намнааһы педагогическай колледж коллектива **КОЛМОГорова МАРИНА СТЕПАНОВНА**, общежитие үлэһитин 50 сааһын туолар кэрэ-бэлиэ түгэнинэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Күндү Марина Степановна, Эн колледжка өр сылларга үрдүк таһаарылаахтык, бэриңилээхтик үлэлээн, студеннар, үлэһиттэр махталларын ыһааххын ылаһын. Эйиэхэ инникитин үлэбэр ситиһиллэри, туруктаах-тирэхтээх олоҕу, кытаанах доруобуйаны, дьэ кэргэңнэр или-эйэни, сылаас сыһыаны, дьолу-саргыны баҕарабыт!

Өр сылга бииргэ үлэлээбит коллегабытын, Саха республикатын үөрэҕириитин туйгунун, «Азия оҕолоро» международнай фонда стипендиатын **УШНИЦКАЯ АНДРЕЙ ПЕТРОВИЧ** 55 сааскын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүөйүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт кырдыары билбэт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьэ-кэргэңнэр дьолу-соргуну, этэңнэ буолууну, самныбат саргыны, эдэрдии эрчими, бары үтүөнү-кэрэни!

1 Хомустаах орто оскуолатын коллектива, ветераннара

Ааҕааччыга информация

2015 сылтан пенсия тиһигэр уларыйылар киирдилэр. Ол курдук, пенсия саңа формулата баар буолла.

Бу формула уратыта — хас биридии киһиэхэ тус пенсионнай коэффициентнары эбэтэр, судургутук эттэххэ, тус баллары ааһы. Мунһууллубут баллар пенсия анаар күнүгэр харчыга көһүөхтэрэ.

Онон сааһыры чэрчитинэн пенсия тахсарга гражданнын саастан уонна ыстаастан ураты аны тус баллар ирдэнэллэр. 2015 сылга тус балл 6,6 тэҥнээр. Ити таһым сыл ахсын 2,4 балынан үрдээн, 2025 сылга 30-ка тэҥнэһиэхтээх.

Пенсия тахсар саас онунан хаалла

Биһиги Уһук Хоту сир-битигэр пенсияҕа дьахтар 50 сааһыгар, эр киһи 55 сааһыгар тахсар. Ыстаас көрдөбүлэ Уһук Хоту сиргэ үлэлээбит дьонго эмиз онунан хаалла.

Оттон кырдыгы бэрээдэгинэн эр киһи 60-гар, дьахтар 55-гэр пенсияҕа таһыстаһына, ыстаас көрдөбүлэ 2015 сылга 6 сыл буолла. Ити курдук, бу ирдэбил уон сыл устата биридии сыл сыйа үрдээн 15 сылга диэри улаатыаҕа. Олаата 2025 сылга 15 сыл үлэлээбит киһиэхэ эрэ пенсия анаар буолоуҕа.

Тус пенсионнай коэффициент дьэн тугуй?

Сыллааһы тус пенсионнай коэффициент дьэн үлэни биэрэр тэрилтэ талбыт тарифкынан (10% уонна 16% тарифтар)

ПЕНСИЯ САҢА БЫРААБЫЛАТА

төлүүр, эн страховой пенсияҕар туһаныллар страховой усунуостарын суумата хамнас сокуонунан 16% тарыбынан тэрилтэ төлүүр страховой усунуостарын төннөр чааһын сууматыгар түңнэтиллэр уонна 10 төгүллэнэр:

Сыллааһы пенсионнай коэффициент = (талбыт тарифкынан (10% уонна 16% тарифтар) төлүүр, эн страховой пенсияҕар туһаныллар страховой усунуостарын суумата) * 10

(хамнас сокуонунан 16% тарыбынан тэрилтэ төлүүр страховой усунуостарын төннөр чааһын суумата) Сыллааһы тус пенсионнай коэффициентнары таһаарга төһөнөн хамнаһын үрдүк да, соччонон үрдүк баллары ылаһын. Онуоха хамнаһын булгуччу «үрүн» буолуохтаах.

Страховой пенсияны онотторорго бары сыллааһы коэффициентнаар эбиллэллэр. Ол иһигэр «страховката суох кэмнэр» коэффициентнара эмиз. Ол курдук, пенсия ааһытыгар армияҕа сулууспалаабыт, оҕону 1,5 сааһыгар диэри, инбэлиит оҕону уонна 80 сааһыттан таһыбыт ытык кырдыаһы көрөн олоҕорбут сыллар сыллааһы коэффициент быһыытынан эмиз учуоттаналлар.

Биир сыл сулууспалаабыт сылыгар, инбэлиит оҕону уонна

80 сааһыттан таһыбыт ытык кырдыаһы көрөн олоҕорбут сыллар 2,8 пенсионнай коэффициент.

Бастагы оҕотун көрөн олоҕорбут сылыгар — 1,8 пенсионнай коэффициент.

Иккис оҕотун көрөн олоҕорбут сылыгар — 3,6 пенсионнай коэффициент.

Үһүс оҕотун көрөн олоҕорбут сылыгар — 5,4 пенсионнай коэффициент.

Страховой пенсия кээмийин быһаарар формула

Пенсия анаар сылыгар страховой пенсия = (бигэргэммит төлөбүр * пенсияҕа хойут таһыбыккыт иһин бириэмийэ-коэффициент) + (тус пенсионнай коэффициент, тэҥнээр киһи бары сыллааһы пенсионнай коэффициентнарын сууматыгар * пенсияҕа хойут таһыбыккыт иһин бириэмийэ-коэффициент) * пенсия анаар кэмигэр биир пенсионнай коэффициент сыаната. Кылгастык манһык:

СП = (БТ*БК) + (ТПК*БК*ПКС)

Саңа быраабыланан пенсия олохтоммут саастан хойутаан таһыстаххына, барыстаһаах сөп. Холобур, эр киһи 55 сааһын туолан баран, 60 сааһыгар диэри пенсияҕа таһыбатаһына, 5 сылыгар дойду Правительствота киһиэхэ таһыбатах сылыгар эби бириэмийэ-коэффициентын ааһар, бу пенсиятын кээмийигэр эбиллэр. Ол эбэтэр, 60 сааһыгар кини 55 сааһыгар ылаахтаах

пенсиятыттан бигэргэммит телебүрэ 21%, онтон страховой пенсията 29% үрдүк буолар.

Пенсия мунһуулар чааһын дьылҕата

Пенсия мунһуулар чааһа 2014-2015 сылларга үлэһит страховой чааһыгар ытытыллар буолла. Бу икки сыл тухары үлэһит киһиэхэ мунһуулар чааһа наадатын-наадата суоҕун быһаарыахтаах. Норуокка «молчуннар» диэн аатынан биллибит пенсияларын мунһуулар чааһын пенсионнай фондаҕа сытыгарар дьон, государственнай суох пенсионнай фондаҕа эбэтэр салайар хампаанналарга ытыталларын туһунан сайабылыанна киллэрбэтэхтэриң, кинилэр пенсияларын мунһуулар чаастарын бырыһыана страховой чаастарыгар бэриллэр. Оччоҕо үлэ бигэрээччи 16%-нан быһылыбыт страховой чаастаах пенсияҕа страховой усунуос угар. Мунһуулар чааһын хаалларбыт киһи кэңэвэски пенсиятыгар үлэ бигэрээччи 10%-наах страховой чааска олоҕуран усунуос төлүүр, 6%-на государственнай суох пенсионнай фондаҕа эбэтэр салайар хампаанналарга ытытыллар.

Бэлиэтир буоллаахха

Үлэһит пенсиятын мунһуулар чааһын кээмийэ кини эрэнэн туттарбыт государственнай суох пенсионнай фондаҕа эбэтэр салайар хампааннаҕа үбү төһө эргитэн улаатыннарбытыттан тутулуктанар.

Пенсия мунһуулар чааһыттан акаастанан, бу кээмийэ пенсиятын страховой чааһыгар укпут киһи страховой чааһа сылын аайы инфляция индекскаар улаатар. Тоҕо диэтэххэ, государство инфляцияны сырсан, пенсия страховой чааһын индексациялыр эбээһинэстээх.

Пенсия мунһуулар чааһын аныырга пенсионнай урунуу мунһуулар чааһыгар баар суума 228 ыйга түңгүтиллэр.

2015 сылга үлэтин саҕалаабыт киһиэхэ кэңэвэски пенсията толору саңа бэрээдэккэ олоҕуран ааһылар. Оттон пенсиялаахтар билигин ыла сылдьар пенсияларын ылаахтара, пенсияларын бырааптара тус пенсионнай коэффициентнарга аттарыллар. Билигин үлэһити сылдьар орто саастаах дьон 2015 сыл иннинээҕи страховой ыстаастара урукку бэрээдэгинэн ааһылар уонна тус пенсионнай коэффициентна аттарыллар. Оттон 2015 сыл кэңниттэн үлэлээбит сыллара саңа бэрээдэккэ олоҕуран ааһылар.

Иннээр гынан, төһөнөн хамнаһын үрдүк уонна пенсия хойут таһаарын, соччонон ылар пенсия үрдүк буолоуҕа.

Саңа пенсионнай формула бары тосхоллорун, эридьээктэрин (нюанстарын) үчүгэйдик быһаарсарга, толору өйдүүргэ пенсионнай калькулятор көмө буолоуҕа. Бу калькулятор пенсионнай фонда сайтыгар: www.pfg.ru аадырыска баар.

БИЛЛЭРИИЛЭР

РЕШЕНИЕ №28-01
29 декабря 2014 г.
Об утверждении бюджета муниципального образования «Хомустахский 1-й наслег» Республики Саха (Якутия) на 2015 год

Рассмотрев представленный проект местного бюджета на 2015 год с приложенными к нему документами, и руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Законом Республики Саха (Якутия) «Об устройстве и бюджетном процессе в Республике Саха (Якутия)», Уставом МО «Хомустахский 1-й наслег» Республики Саха (Якутия), Положением о бюджетном процессе в муниципальном районе (городском округе) «Намский улус», прогнозом социально-экономического развития МО «Хомустахский 1-й наслег» Республики Саха (Якутия), Наследный Совет депутатов МО «Хомустахский 1-й наслег»

РЕШИЛ:
1. Утвердить основные характеристики и иные показатели местного бюджета на 2015 год:

1) прогнозируемый общий объем доходов в сумме 31 389 100 рублей, из них налоговые и неналоговые доходы в сумме 1 484 100 рублей, безвозмездные поступления в сумме 29 905 000 рублей, из них межбюджетные трансферты из государственного бюджета Республики Саха (Якутия) в сумме 29 782 000 рублей;

2) общий объем расходов местного бюджета в размере 31 389 100 рублей;

3) дефицит местного бюджета в размере 0 тыс. рублей;

2. Настоящее решение вступает в силу с 1 января 2015 г.

3. Обнародовать настоящее решение информационных стендах администрации, опубликовать на сайте sakha.gov.ru и в районной газете «Энсиэли».

4. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по налоговой, бюджетной и экономической политике (предс. Забо-

лоцкая Н.В.).

Председатель Наследного Совета депутатов МО «Хомустахский 1-й наслег» Николаев Ю.А.
Глава МО «Хомустахский 1-й наслег» Жирков В.Г.

ПОЛОЖЕНИЕ фестиваля народного творчества муниципальных образований Намского улуса, посвященного 70-летию Победы в ВОВ, Году литературы в РФ

Улусный фестиваль самодеятельного художественного творчества организуется и проводится среди муниципальных образований, населенных пунктов и ССУЗ-ов МО «Намский улус» согласно утвержденному графику.

Цели и задачи:

Фестиваль нацелен на повышение исполнительского мастерства самодеятельных коллективов, созданию высокохудожественного репертуара, активного участия коллективов народного творчества в мероприятиях улусного и республиканского уровня.

Организаторы фестиваля:

Оргкомитет администрации МО «Намский улус», МБУ «Управление культуры и духовного развития» МО «Намский улус».

Руководство организацией и проведением возлагается главам муниципальных образований, директорам ССУЗ, директорам учреждений культуры.

Участники фестиваля:

Народные и самодеятельные коллективы: танцевальные, вокальные, театральные, фольклорные коллективы и ансамбли, детские танцевальные и вокальные коллективы, ансамбли.

В фестивале не могут участвовать руководители и специалисты КДУ

Условия и порядок проведения фестиваля:

Фестиваль проводится по 3 группам:

1 группа - Наслега по наибольшей численности населения
2 группа - Наслега по средней

численности населения

3 группа - Наслега по меньшей численности населения
Продолжительность концертно-постановочной программы не более 1 час 30 минут.

Рекомендации к концертно-постановочной программе и постановочные номинации:

- Театрализованная постановка (литературно-художественная композиция, инсценировка);

- Вокал (хор, ансамбль, квартет, трио, дуэт, соло, авторская песня);

- Хореография (народный, спортивный, эстрадный, балльный, и т. д.);

- Фольклорный жанр (Олонхо, тойук, народная песня, хомус, чабырдах и т.д.);

- Инструментальное исполнение (вокально-инструментальный, баян, гитара и т.д.);

- Разговорный жанр (сценка, монолог, чтецы, эстрадная миниатюра и т.д.);

Награждения участников фестиваля:

Лучшим коллективам присваиваются звания Лауреатов 1, 2, 3 степени, звания дипломантов и номинации фестиваля.

Постановщикам, исполнителям и авторам вручаются номинации и звания Лауреатов и дипломантов.

Номинации и специальные призы:

- Лучший сценарий

- Лучшая режиссерская работа

- Лучшее вокальное исполнение (хор, ансамбль, соло и т.д.)

- Лучшая хореографическая постановка

- Лучший театральный коллектив

- Лучшее фольклорное произведение

- Лучшие костюмы

- Лучший автор

- Лучшая звукорежиссура

- Лучший конференсье

Основные критерии оценок жюри:

- Сценическая культура, режиссура, бутафория, костюмы

- Исполнительское мастерство

- Оригинальность воплощения идеи

- Раскрытие темы

- Жанровое многообразие

- Массовость

Координаторы фестиваля:

- Управление культуры и духовного развития МО «Намский улус»

Адрес оргкомитета:
с. Намцы ул. Ст. Платонова, д. 1

Телефон, Факс : (8- 411-62)

41-5-01, 89142209959

ПОЛОЖЕНИЕ улусного конкурса «Бизнес-леди-2015»

Цель конкурса – благотворительность, повышение статуса и авторитета женщины-предпринимателя, формирование положительного образа бизнес-леди, поддержка гражданских инициатив.

Задачи:

1. Активизировать участие женщин-предпринимателей в жизни улуса;

2. Формирование положительного имиджа женщины-предпринимателя (современная бизнес-леди – не только волевой и чуткий руководитель, но и хорошая мать, благородная женщина – меценат);

3. Пропаганда развития малого бизнеса в улусе.

Требования к участникам:

1. Возраст – от 25 до 40 лет;

2. Участвуют только замужние женщины с детьми;

3. Участница не только должна вести успешный бизнес, но и

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

КУЛҮГЭЭННЭЭНИН КӨБҮРЭЭБЭТ

Ааспыт нэдиэлэбэ 12 киһи араас эчэйиини ыллылар, оһолго түбэстилэр. Ол иһигэр 1 киһини ыт ытырбыт, 3 киһи кырбаммыт, сорох киһи туохтан эчэйи ылбыттара бэрэбиэркэлэнэр. 7 уоруу түбэлтэтэ буолбут. 25.01.2015 с. 16 ч. 50 м. Нам сэл. олоһор гр. П. (БОМР) «Тойота Виста» массьынанан ыйыппакка ылан барбыт, тутуллубут. Граф Бизэргиттэн үтүө санаалаах киһи наркотическай вешествону булан тыллаабыт. Кириэс-Кытылга НПК студентка-тын биир гражданин кырбаабыт, куһуһулэббит. 22.01.2015 с. 09 ч. 30 м. Нам сэл. 1969 с. төрөөбүт киһи бэйэтин гарааһыгар бэйэтигэр тийиммит. Административнай эпипэккэ тардыллар 6 буруй оһоһуллубут. Административнай эпипэтинэскэ 11 киһи тардыллыбыт. Ол иһиттэн: 5 киһи общественной сиргэ итирик сылдыы иһин, 2 киһи кулүгээһнээн, 1 киһи наркотигы туттуу иһин, 1 төрөһүт оҕотун иитимгэ кыһамматын иһин.

ГАИ 357 транспорт средствотын бэрэбиэркэлэббит, 77 административнай борокоуолу толорбут, 1 киһи итирик сылдьан түбэспит, 3 массьына ыстарааптыыр сиргэ туруоруллубут, 2 суол быһылаана тахсыбыт.

быть добросовестным налогоплательщиком, меценатом, иметь активную жизненную позицию;

Предварительный этап конкурса:

1. Портфолио бизнеса (презентация, награды и благодарственные письма, сертификаты);

2. Характеристика (главы администрации или любой общественной организации);

3. Перспективный проект социальной направленности.

Этапы конкурса (шоу) «Бизнес-леди-2015»

1. Визитная карточка. Видеоролик – 1 минута, выступление – 5 минут. Презентация бизнеса, секрет успеха. Форма выступления – любая.

2. Собственный деловой стиль. Образ современной предпринимательницы.

3. Интеллектуальный конкурс. Ответы на вопросы жюри.

4. Минута славы. Талант. (2 минуты).

5. Аукцион блюд. Участникам дается по 3 минуты. Оценивается кулинарный талант, краткая яркая презентация блюда, умение рекламировать товар, мерчендайзерские способности.

Вырученные деньги передаются Детскому приюту и Дому престарелых.

6. Вечерний наряд.

Организационный взнос: 5 000 (пять тысяч) рублей.

Победительницы и все участницы награждаются ценными призами.

Организатор: Координационный Совет предпринимателей Намского улуса при главе

Конт. тел. 8924 598 76 55

К вниманию родителей (законных представителей) МБОУ «Намская СОШ №1 им. И.С. Гаврильева» объявляет прием в 1 класс. Прием начинается со 2 февраля 2015 года.

1 «а» (якутский класс) — Федорова Н.П.

1 «б» (якутский класс) — Поротова В.С.

При себе иметь:

1. Паспорт родителя (законного представителя)

2. Копия свидетельства о рождении ребенка

3. Копия справки о регистрации ребенка

4. Копия СНИЛС ребенка

5. Копия медполиса ребенка

Всем прошедшим регистрацию на электронном портале обя-

зательно подойти 2 февраля со всеми указанными документами в порядке очереди.

Администрация школы

© СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону **42-9-48, 89243660623, 89141077316.** Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

© «ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 литэрэлээх бутууллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атылыаһааха сеп. Атыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскай хаамы торуоскалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдьылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Нам: Чернышевскай ул. 6-та, «Олонхо» аты киһинэ, **Аппааны:** Лена ул. 16-та.

© Аадырыска тириэрдии телефоннара: **МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70.**

Төрүт уу – Чэгийн турук – Үйэлээх олох

© Ритуальные услуги, принадлежностии. Принимаем заказы на памятники (гранитные плиты).

Наш адрес: с. Намцы, ул. Ойунского, 2 (зд. Охотобщества).

Тел. 89141018019

© Деньги Легко и Быстро!

Займы от 2000 до 15000 руб., 0,8-1,8% в день на 14 дней. Нужен только паспорт.

Наш адрес: с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, магазин «Электрапродукты», 2-й этаж.

Тел. 89142723633, ООО «Волна» ОГРН 1121435001434

© Предлагаю закупку теплиц из полукarbonата по ценам производителя г. Новосибирск. Цена пока от 9000 руб.

Тел. 89243670207

Куплю участок в с. Намцы.

Тел. 89644196434, 89141102884

Реклама

Модная Зима

ЗАЙКА, ШУБКУ ПОМЕНИЙ-КА!

с 10:00 - 19:00

Выставка меха г. Киров «Модная зима»

ШУБЫ ОТ 10 000 РУБЛЕЙ БОЛЬШОЙ ВЫБОР, ВЫГОДНЫЙ КРЕДИТ

3-4 февраля, с. Намцы, ЦД им. Шестакова
Социальный кредит для работников бюджетной сферы!
Кредит предоставляется ОАО «ОТП Банк» генеральная лицензия № 2766 от 04.03.2008.

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496,
хаһыаты тангы — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительства, «Нам улунун» «Энсиэли» хаһыат редакцията автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабыт коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **Ш №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дыэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга киир-бит суруктар төнөрүллүбөттөр. **Автор ээрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улунун, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээтиир сыһар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис **Көңүл сыананан атыгыланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1548 Бэчээккэ илии баттаньтын графига — 12:00 ч. 27.01.2015 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 27.01.2015 с.